

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 22/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. januára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť P. K., L., zastúpeného advokátkou JUDr. K. A., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14 Cob 34/2007 z 19. augusta 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. K. o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. decembra 2008 doručená sťažnosť P. K., L. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. K. A., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa

čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 14 Cob 34/2007 z 19. augusta 2008.

Z obsahu sťažnosti okrem iného vyplýva:

„Dňa 16. 11. 2005 podala spoločnosť V., a. s., ... návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu proti sťažovateľovi. Okresný súd v Žiline tomuto návrhu vyhovel a vydal zmenkový platobný rozkaz. Sťažovateľ proti tomuto zmenkovému platobnému rozkazu podal námietky, na prejednanie ktorých nariadil Okresný súd v Žiline pojednávanie na dňa 23. 01. 2007 a dňa 25. 01. 2007 rozhodol tak, že zrušil v celom rozsahu zmenkový platobný rozkaz a zaviazal V. ako žalobcu na úhradu trov konania...

Dňa 27. 04. 2007 podal žalobca odvolanie proti rozsudku Okresného súdu v Žiline, v ktorom uvádzal aj nové skutočnosti rozhodné pre posúdenie jeho nároku...

Právny zástupca sťažovateľa sa vyjadril k odvolaniu podaním zo dňa 17. 10. 2007, v ktorom poukázal na zmenu právnej argumentácie žalobcu s poukazom na to, že v zmysle koncentračnej zásady platnej pre konanie podľa § 175 O. s. p. zmena argumentácie po vydaní zmenkového platobného rozkazu nie je prípustná. Táto zmena právnej argumentácie sa týka viacerých skutočností...

Krajský súd v Žiline chcel trikrát pojednávať v tejto veci, no vždy sa z nejakých dôvodov toto pojednávanie odročilo, až mi ako právnej zástupkyňi sťažovateľa ako žalovaného došlo dňa 14. 07. 2008 uznesenie o vyhovení návrhu na zmenu účastníka konania zo dňa 21. 05. 2008 a následne bez toho, aby po doručení tohto uznesenia mal Krajský súd v Žiline potrebu vykonať vo veci pojednávanie, vydal dňa 19. 08. 2008 uznesenie, Okresnému súdu doručené 05. 09. 2008 a mne ako právnej zástupkyňi doručené dňa 22. 09. 2008, ktorým Krajský súd v Žiline zrušil rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 10 Cb/10/2006...

Porušenie práva sťažovateľa na súdnu ochranu spočíva podľa právneho názoru právneho zástupcu sťažovateľa v tom, že jednak postup Krajského súdu a jednak uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14Cob/34/2007 je protizákonné resp. bolo prijaté a je postavené na zjavnom rozpore s ustanovením § 175 O. s. p.

Uznesenie Krajského súdu pojednáva aj o skutočnostiach neuvedených v žalobe

alebo odvolaní žalobcu proti rozsudku. Ustanovenie § 175 O. s. p. vyslovene uvádza, že na ďalšie námietky sa neprihliada. Je logické a nesporné, že skutočnosti a argumenty uvedené v námietkach môžu byť len reakciou na skutočnosti a argumenty uvedené v samotnom žalobnom návrhu. Je preto nesporné, že súd sa v konaní o námietkach musí držať samotného žalobného návrhu. Tento žalobný návrh nie je možné po vydaní zmenkového platobného rozkazu upravovať, rozširovať, dopĺňať či zužovať alebo akokoľvek inak meniť, a to z dôvodu, že odporca by nemal nijakú možnosť podať na tieto nové skutočnosti či argumenty svoje námietky. Z tohto dôvodu preto nie je možné v odvolaní uvádzať nový skutkový stav resp. oprieť rozhodnutie druhostupňového súdu o nové skutočnosti, ktoré nikto v konaní neuviedol, pričom v zmenkovom konaní je tento princíp ešte zdôraznený práve skutočnosťou, že na ďalšie prípadné námietky odporcu sa neprihliada.

Úplne nový právny názor odvolacieho súdu podložený argumentom, ktorý nebol nielen v odvolaní ale v samotnom prvostupňovom konaní ani len spomenutý, je jednoducho posudzovanie nového skutkového stavu.

O tom svedčí o. i. aj judikát uvádzaný samotným Krajským súdom v Žiline. Spomínaný judikát hovorí, že už len uvedenie inej sumy v neskoršom žalobnom návrhu opierajúci sa o tú istú zmenku je novým skutkovým stavom (a nemôže si tak odporca uplatniť zásadu res judicata)...

Právny zástupca sťažovateľa je zároveň toho právneho názoru, že bola porušená zásada predvídateľnosti rozhodnutí všeobecných súdov ako jedného z atribútov práva na súdnu ochranu...

Vyslovením úplne nového právneho názoru odvolacieho súdu, žiadnym účastníkom sporového konania vrátane samotným prvostupňovým súdom ani len nepriamo spomenutým a súčasne takéto rozhodnutie prijať bez nariadenia pojednávania činí z rozhodovania druhostupňového súdu úplne nepredvídateľný inštitút...

Zároveň, právny zástupca je toho názoru, že Občiansky súdny poriadok pri tejto situácii nevytvára žiadne možnosti bránenia sa účastníka konania podaním akéhokoľvek opravného prostriedku proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline. Keďže ide o rozhodnutie súdu, proti ktorému nemožno podať odvolanie, podľa názoru právneho zástupcu nie sú dané podmienky ani na podanie dovolania, pretože v čase doručenia uznesenia (t. j. 22. 09. 2008)

platný Občiansky súdny poriadok umožňoval podať dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu podľa § 239 O. s. p., čo nie je tento prípad. Podmienky pre podanie dovolania podľa ustanovenia § 237 O. s. p. taktiež nie sú dané, pretože žiaden z dovolacích dôvodov nebol naplnený, a to ani podľa § 237 písm. f) O. s. p.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd v náleze vyslovil:

„1. Krajský súd v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Cob 34/2007 porušil základné právo P. K. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14 Cob 34/2007 z 19. augusta 2008 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. P. K. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 8.013,50 Sk (266,- €), ktorú je Krajský súd v Žiline povinný vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. K. A. ... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu

(sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Vychádzajúc z citovaných ustanovení zákona o ústavnom súde pri predbežnom prerokovaní sťažnosti pre namietané porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 14 Cob 34/2007 z 19. augusta 2008 ústavný súd skúmal aj okolnosti, či bola podaná v zákonom ustanovenej lehote.

Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súde doručená 18. decembra 2008. Podľa tvrdení právnej zástupkyne sťažovateľa namietané uznesenie krajského súdu sp. zn. 14 Cob 34/2007 z 19. októbra 2008 jej bolo doručené 22. septembra 2008. Podľa vyznačenej doložky právoplatnosti a vykonateľnosti toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 6. októbra 2008. Dňa 23. novembra 2008 bol posledný deň, keď sťažovateľ mohol doručiť sťažnosť ústavnému súde v lehote.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sťažnosť nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti. Jednou zo zákonných podmienok na prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej

v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, teda v lehote dvoch mesiacov od kvalifikovanej právnej skutočnosti (IV. ÚS 14/03, II. ÚS 246/06, III. ÚS 187/06, III. ÚS 143/07).

Vzhľadom na to, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je časovo obmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti, a s prihliadnutím na dátum nadobudnutia právoplatnosti namietaného uznesenia krajského súdu (6. októbra 2008), ako aj so zreteľom na deň doručenia sťažnosti ústavnému súdu (18. decembra 2008) ústavný súd považoval za dostatočne preukázané podanie sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty (obdobne napr. III. ÚS 301/04, III. ÚS 156/06, III. ÚS 187/06, III. ÚS 143/07, III. ÚS 269/08). Keďže zmeškanie lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu nemožno odpustiť, ústavný súd sťažnosť odmietol ako podanú oneskorene.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa v nej nastolenými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. januára 2009